

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 18.3.2002

59. vuosikerta

Numero 1

Sivu 12

Tilakokeissa maukkaita kotimaisia omenalajikkeita ja -risteytyksiä

MTT Puutarhatuotannon omenalajikkeissa ja -risteytyksissä on monta lupaavaa vaihtoehtoa. On hyvää makua, ulkonäköä ja talvenkestävyyttä. Ruvenkestävyyttä on haettu käyttämällä risteytyksissä Antonovka - omenalajiketta. Aikaisille lajikkeille on tyypillistä lyhyehkö markkinointiaika ja koon vaihtelevuus.

Koepuut istutettiin 1994 keskimäärin kymmenen puun ryhmiksi kuudelle tilalle Lohjalla, Karjalohjalla, Paimiossa, Paraisilla ja Ahvenanmaalla. Eri tilojen taimikoossa oli pientä vaihtelua, joka osittain selittää satokauden eriasteista alkamista. Myöhemminkin tilojen väliset satoerot olivat suuria mikä yleensä tuntuu olevan tilakokeissa tyypillistä.

Olosuhteissa ja viljelytekniikassa on eroja. Kahden eri koetilan kukinta-aika voi poiketa paljonkin, mikä on tyypillistä saariston ja mantereen välillä. Toisella tilalla puut kukkivat hyvillä ilmoilla ja hedelmöityivät hyvin. Toisen tilan kukinta taas voi sattua tuuliseen ja sateiseen aikaan.

Seuraavassa on laskettu vuosien 2000 ja 2001 keskiarvot kaikilta kuudelta koetilalta. Tätä ennen saatiin vain yksittäisiä omenia. Perusrunkona oli YP, joka normaalistikin tulee satoikään melko myöhään. Satoa alettiin siis saada normaalisti. Juuson satotaso saattaa olla myöhemmin parempi. Ainakin Piikkiössä se on vanhemmiten tuottanut hyviä satoja. Omenan rupiarvioinnissa ovat mukana myös edelliset vuodet.

Parhaimmillaan fantastinen maku

Ainuttakaan talvivauriota ei havaittu koko viisivuotisjaksolla yhdessäkään risteytyksessä.

Täysin ruvenkestävää vaihtoehtoa tästä luettelosta ei löydy, mutta hyvin lähelle sitä ovat päässeet Sandra, Juuso, Konsta, Y 6226 ja Y 6418 Tässäkin mielessä MTT:n Puutarhatuotannon lajikkeeksi valinnat tuntuvat osuneen oikeaan.

Vaikka makuarvostelun ajankohtaa ei aina saatu parhaaseen mahdolliseen ajankohtaan, olivat keskiarvopisteet erittäin hyviä. Antonovka - risteytykset olivat monien mielestä liian happamia, mikä osittain johtui liian aikaisesta maisteluajankohdasta. Tällaisillekin lajikkeille löytyy kannattajansa ja käyttötarkoituksensa. Juuson maku tuntuu myöhäissyksyllä muodostuvan erittäin hienoksi. Erityisesti Lobo x Antonovka risteytyksissä on suuria, kauniita ja myyviä

omenia. Tällainen on varsinkin edellä mainittu Juuso, mutta myöskin Konsta.
*Jorma Jokela, Farma Maaseutukeskus ja Irmeli Nyman,
Svenska Lantbrukssällskapens Förbund*